

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekonomik kriz döneminde halka yüklenen zamların ve borç çevrim krizine ilişkin politikaların geliştirilmesi, uygulanması ve denetlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim.

Erol Katırcıoğlu

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye 2018 yılında yaşanan kur ve enflasyon şokunun etkisiyle 2019 yılına girdi. 2018 yılında; işsizlik, enflasyon, faiz oranları hep birlikte artarken ekonomi reel olarak küçülme dönemine girdi. Tarım ve İnşaat alanında başlayan daralma eğilimi son çeyrekte sanayi alanında da etkisini göstermeye başladı ve sanayi üretim en son ekim ayında eksi 5,7 oranında açıklandı. Bu sürecin en yoksullaştırıcı sonucu ilave 1 milyon kişinin daha işsiz milyonlara dâhil olması olacaktır. Yeni ekonomi programı olarak sunulan metinde işsizlik oranı ve sayısının artacağı ilk defa iktidar partisince de ifade edilmiştir. Ancak neredeyse her gün birçok ürüne yapılan zamlar, yoksulların adeta nefesini kesecek düzeylerde devam ediyor. Özellikle kira, ulaşım, gıda ve elektrik gibi günlük yaşamın temel alanlarında yüzde 20 ila 50 arasında yapılan fahiş zamlar zaten bozuk olan gelir durumundaki adaletsizliği daha da bozuyor.

Türkiye 2019 yılına fahiş zam haberleri ile başladı ancak zamların ardı kesilmeden devam ediyor. Çimento gibi ana girdilerin yüzde 40 zammı gündeme geldi. Köprü ve otoyollarda yüzde 40'ları aşan zamlar uygulanmaya başlandı. Poşet vergisi uygulanmaya başlandı. Hem yeme hem de süte zam geldi ve çiğ sütün fiyatı yüzde 11 zamlandı. Bütün harç, resim ve vergilerde “yeniden değerlendirme oranı” adıyla zamlar bu ay itibarıyla uygulanacak. Örneğin MTV yüzde 15,9 artarak bu ay içerisinde yurttaşlardan tahsil edilecek. Alkol ve tek el ürünlerine ilave vergiler hemen uygulanmaya başlandı. Cep telefonlarından alınan özel iletişim vergisi fahiş bir düzeye ulaştı. 1 yıllık pasaport harcı artarak 249 lira oldu. B sınıfı ehliyet harcı ise 118 lira artarak 614 liraya yükselecek. Kimlik kartları için ödenecek bedel 22,5 TL'ye yükseldi. Mahkemelere başvuru harçları arttı.

Asgari ücretliye 2019 yılı için yapılan günlük zam (13,9 TL) ve memura yapılan zam (yüzde 4) her şeye gelen zamların çok altında kaldı. Sadece doğalgaz, akaryakıt ve elektriğe gelen zam ücret zamlarını sıfırlamaktadır.

Yurttaşlar ve firmaların en temel sorunu olan borçları çevirememesi sorunu söz konusu zam ve maliyet artışları nedeniyle daha da büyük bir mesele haline aldı. Yurttaşlar bireysel kredi ve borçlarında temerrüde daha çok düşerken firmalar ise toplu işçi çıkarma ve konkordato ilan etme eğilimi göstermektedir. Resmi olarak konkordato ilan eden firma sayısı bine yaklaşırken bireysel kredi borcunu ödeyemediği için takibe alınan yurttaş sayısı ise 1,2 milyon kişiye yükselmiştir. Borçların faizli bir yapılandırılması şekilde yeniden girişimleri, borcu borçla kapatma faaliyeti olup genel borçlandırma siyasetinin uzantısıdır. Borçla yaşamayı azaltacak yolların bulunması, toplumsal yaşam için zorunlu bir hal almıştır. Bireysel bazda suç ve intihar oranlarını arttıran borçluluk oranlarının yükselmesi durumu firma bazında da kapatılan firma sayısında radikal artışlara yol açmaktadır. Söz konusu zam yağmurunun ve borç çevrim krizinin kapsamlı bir şekilde sonuçlarının ortaya çıkarılması ve koruyucu, önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla Meclis Araştırması yapılması önem arz etmektedir.

1	AYHAN BİLGİN	KARS	
2	TULAY HATİMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
3	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
4	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
5	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
6	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
7	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
8	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
9	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
10	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
11	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
12	FELEKNAS UCA	BATMAN	
13	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
14	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	
15	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
16	MUSA FARİSOĞULLARI	DİYARBAKIR	
17	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
18	ADNAN SELÇUK MIZRAKLI	DİYARBAKIR	
19	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
20	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	